

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Gmina *Kassyre* w obwodzie przemyskim obowiązała się dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie po wieczne czasy, ofiarowany na cele szkolne budynek pod nr. 57 utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawić porządku szkolne, czuwać nad czystością szkoły, dostarczać na opał szkoły rocznie 4 niż. austr. sagów drzewa, i każdoczesnemu nauczycielowi, który ma oraz pełnić służbę diaka z pobieraniem połączonych z nią niestałych dochodów i płacy od plebana w rocznej kwocie 21 zł. w. a., płacić rocznie 63 zł. w. a. gotówką.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 23. października. Komitet c. k. towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego okólnikiem z dn. 14. października rozesłał podany przez p. Kazimierza hr. Krasickiego, wiceprezesa tegoż towarzystwa projekt jego reorganizacji i zmiany statutów. Projekt ten opiera się na zasadzie decentralizacji, to jest na zaprowadzeniu filii obwodowych, które działając każda w swoim obrębie ku podniesieniu rolnictwa i obmyśleniu środków do tego wiodących, łączyłyby się w jedną całość w ogólnym zgromadzeniu z delegowanych filii złożonym, i w komitecie przez toż zgromadzenie wybranym, towarzystwo na zewnątrz reprezentującym. Myśl ta zdaje nam się zewszecznym godną bliższego zglębienia, jako znakomity rozwój towarzystwa rolniczego i jego działania na przyszłość rokować mogąca. Filie obwodowe, po całym kraju rozsiane, przyczyniłyby się znacznie do obudzenia powszechnego zajęcia sprawami rolnictwa i gospodarstwa wiejskiego; członkowie łatwiej i liczniejby się na ich posiedzenia zjeżdżali jak na ogólne zgromadzenia dotąd dwa razy w roku we Lwowie się zbierające, bo do miasta obwodowego każdemu bliżej przecież jak do stolicy kraju, od miejsca jego zamieszkania częstokroć znacznie bardzo odległej. Przedmioty gospodarstwa rolnego na posiedzeniach filialnych rozbiegane, dalekoby więcej obudziły zajęcia i łatwiejby weszły w praktykę w całym obwodzie, jak rozbiory ogólnego zgromadzenia dwa razy w roku w stolicy obradującego, o których rolnika na prowincyi zamieszkałego i zasiedziałego wiadomość tylko z roczników dochodzi, a częstokroć wcale nie dochodzi, bo roczników tych wielu bardzo nie kupuje, nie czyta, to zaś co w pobliżu naszym, w sąsiedztwie traktowanym i rozbieganem bywa, co o uszy nasze się obija, to zwykle daleko nas więcej zajmuje jak to, o czem zdala tylko słyszeć możemy. Uwaga ta stosuje się głównie do rzeczy rolniczych, praktykę gospodarstwa na celu mających. Żywe słowo, doświadczenie i przykład więcej tu znaczą jak najlepiej wypracowane teoretyczne rozbiory. Nadto przystęp do filii obwodowych byłby łatwiejszy i ponętniejszy dla właścicieli pomniejszych posiadłości ziemskich, włościan i mieszczan rolnictwem się trudniących. Zetknięcie się bezpośrednio większych właścicieli z młodszą bracią temu samemu zawodowi oddaną, przyczyniłoby się nie mało do rozpowszechnienia między ludem wiejskim wiadomości o środkach i sposobach ulepszenia rolnictwa, rozwiąłoby nie jeden przesąd od dawna zakorzeniony, przekonałoby włościan samych o korzyściach, jakie komasacja i zaokrąglenie gruntów dla nich sprowadzić mogą. Zgoła na tej drodze sprawa rolnictwa stałaby się sprawą powszechnego zajęcia, weszłaby w krew i życie całej ludności.

Nikt zaś nie zaprzeczy, że zgromadzenie z delegowanych filii obwodowych złożone, dalekoby właściwiej i prawdziwiej całe towarzystwo rolnicze reprezentowało, jak dotychczasowe ogólne zebrania, na które wszyscy członkowie tłumnie zjeżdżać i schodzić się mogą. Bo mała tylko część członków, zwłaszcza z obwodów od stolicy odległych na nie się zjeżdża, sprawy więc towarzystwa ulegają decyzji tych tylko członków, którzy się przypadkowo na zgromadzenie ogólne zjechali lub zeszli. Nadto w zgromadzeniach tych, tak jak dotąd się odbywały, główną przewagę mieli członkowie we Lwowie samem zamieszkali, chociaż wielu z nich, jako innego rzemiosła i zawodu pilnujący, o sprawach rolniczych żadnego nie mają wyobrażenia. Tak więc o wyborach, o zarządzie szkoły Dublańskiej, słowem o najżywoźniejszych kwestyach stanowić mogli ludzie z rolnictwem i jego potrzebami wcale nie obznajomieni. W decyzjach zaś przez delegowanych wszystkich obwodów powziętych, przemawiałby głos wszystkich członków, bo na wybór delegowanych wszyscyby zarówno wpływali. Delegowani ci byłiby wyrazem potrzeb i życzeń całego rolnictwa krajowego, przynieśliby na ogólne zgromadzenie cały zapas wiadomości, na doświadczeniu domowem czerpanych. Kwestye naukowe i techniczne rolnictwa dotyczące, w rozprawach jak dotąd ogłaszane i filiom obwodowym

do rozpowszechnienia udzielane, łatwiejby doszły do wiadomości ogółu członków, na zgromadzeniach filialnych zebranych. Pod każdym więc względem organizacja na projekcie pana Krasickiego oparta, wlałaby nowe życie w towarzystwo, które w obecnym swym układzie nie wzbudzało dostatecznego zajęcia, a które na właściwą drogę skierowane krajowi całemu, głównie rolnictwem zajętemu, wielkie przyniesłoby mogło korzyści.

Monarchia Austriacka.

Czerniowce, 17. października. (Uroczystość dziękczynna.)

Skoro tylko drogą urzędową rozeszła się szczęśliwie wiadomość o polepszeniu dotychczasowej dotacyi duchowieństwa, ku czemu bogaty religijny fundusz krajowy aż nadto dostateczne środki posiada, natychmiast całe duchowieństwo księstwa bukowińskiego powzięło postanowienie okazać w odpowiedni sposób wdzięczność swoją za wyświadczoną wysoką łaskę, przez urządzenie w stolicy kraju stosownej uroczystości. Uroczystość ta odbyła się w trzech dniach ostatnich w Czerniowcach, a mieszkańcy stolicy patrzyli na nią z najwyższym najserdeczniejszym udziałem. — Już 15 b. m. popołudniu wielki dzwon kościoła św. Parascewii zwiastował początek uroczystości, wzywając pobożnych na nieszpory. Zasyłano gorące modły o szczęście i błogosławieństwo dla najwyższego domu cesarsko-austriackiego, i wspomniano oraz z prawdziwym uszanowaniem założyciela funduszu religijnego. Dnia 16. b. m. przedpołudniem pod przewodnictwem radcy konsystoryalnego Prokopowicza, który w nieobecności Jego Ekscelencyi ks. biskupa sprawuje najwyższą władzę w rzeczach kościelnych, odbyła się uroczysta liturgia w rzezonym kościele; ks. Andriewicz, zastępca prałata, miał mowę, w której wyjaśnił cel uroczystości, poczem zaintonowano hymn ludu. Szef kraju Rudolf hr. Amadei z urzędnikami c. k. rządu krajowego, uczęca się młodzież, tudzież znaczna liczba pobożnych ze wszystkich warstw ludności wzięła udział w religijnym obchodzie. Tego samego dnia o godzinie 6 wieczorem odbywał się dalszy ciąg dziękczynnej uroczystości w seminarjum gr. dys. na co zaproszono także szefa kraju, naczelników władz, i wiele innych osób. Najprzód odśpiewano hymn ludu; następnie członek seminarjum pan Worobkiewicz miał obszerną mowę w języku rumuńskim, w której za wyświadczony duchowieństwu akt łaski wynurzył podziękowanie dla Jego c. k. Apostolskiej Mości, i wysokiego rządu, i dokładnie wyjaśnił, jak wielkie dla kraju położyli zasługi założyciele Bukowińskiego funduszu religijnego. Po skończeniu mowy chór śpiewaków zanucił znowu pieśń, poczem inny członek seminarjum: pan Komoroschan miał mowę w języku niemieckim, wynurzając podziękowanie za poparcie, którego doznała prośba od Jego Ekscelencyi ks. biskupa Eugeniusza Hackmann, i c. k. rządu krajowego księstwa Bukowińskiego. Odśpiewano jeszcze dwie pieśni, i rozdano odę stosowną do uroczystości w języku rumuńskim. — Po skończeniu uroczystości rektor zwrócił się do zgromadzonych, dziękując im za zycielny udział, i nareszcie szefowi kraju jako reprezentantowi Jego ces. król. Mości wynurzył ponownie zapewnienie najszczerzej wdzięczności i najwierniejszego przywiązania, poczem pan hrabia Amadei w serdecznych wyrazach wymienił życzenia z okazji polepszenia dotacyi duchowieństwa bukowińskiego i zakomunikował oraz nową wielce pomyślną wiadomość, że budowa biskupiej rezydencji jakoteż nowego seminarjum będzie z jak największą gorliwością popierana. Dziś (17. b. m.) przedpołudniem skończyła się uroczystość ostatecznie odprawieniem w kościele św. Parascewii wielkiej żałobnej liturgii za zmarłych założycieli funduszu religijnego. Wielka część ludności stolicy znajdowała się na tem nabożeństwie.

Wiedeń, 22. października. (Popisy inżynierii w Mautern. — Przejazd dyplomatów. — Pismo cesarskie względem muzeum i teatru narodowego w Peszcie. — Rozporządzenie względem lekarzy niższej rangi. — Rozporządzenie względem zarządu poczt. — Sprawa zboru frankfurckiego. — Rumuńsko-siedmiogrodzka metropolia.)

Z Mautern donoszą z 20go b. m.: Dziś przed południem o godzinie pół do 12tej przybył Jego Ces. Mość w towarzystwie Arcyksięcia Leopolda, dyrektora inżynierii, ministra wojny hrabi Degenfelda, komendanta krajowego hrabi Thun-Hohensteina, generałów Müllera i Scheibenpflugera i generał-adjutantów hrabiów Crenneville i Coudenhoven z St. Pölten na tutejszy plac musztry stojącego w Krems 1go pułku inżynierii. Cały pułk ustawiony był w paradzie, a na przyjęcie Najjaśn. Pana wystąpiły także władze gminne i obwodowe z Krems, Mauterna i Stein. Jego Ces. Mość przyjąwszy te władze, dopytując się przytem szczegółnie o tegoroczne zbiory zboża i wina, oglądał potem w towarzystwie komendanta inżynierii i z całą świtą plac musztry, a osobliwie zbudowane przez wojsko szanice i fortyfikacye, poczem wykonana została próba szturmowania i obrony ich z ogniem i z całą

precyzją. Następnie wysadzono w powietrze dwie miny i robiono próby z latającymi minami. W końcu strzelano jeszcze na odległość 2000 do 3000 kroków nowo wynalezioną przez c. k. porucznika inżynierii p. *Kaisera* kulą, przeznaczoną do burzenia fortyfikacji. Podobnych kul miały używać francuskie korpusty inżynierii pod Sebastopolem z nadzwyczajnym skutkiem. Wreszcie popisował się jeszcze oddział inżynierii swoją biegłością w sypaniu szaniec, poczem Najjaśn. Pan opuścił plac musztry i odjechał z powrotem do Wiednia. Równocześnie powrócił także z St. Pölten minister wojny hr. Degenfeld.

C. k. ambasador książę *Metternich* przybył tu przedwczoraj z Czech, i był na drugi dzień z wizytą u hr. *Rechberga*. Austriacki poseł przy dworze berlińskim hr. *Karolyi* odjechał wczoraj na swoje stanowisko. — Sir *Henry Bulwer* opuścił Wiedeń wczoraj zrana i udał się koleją południową do Tryestu, z kąd ma odjechać nie do Londynu, lecz wprost na swoje stanowisko do Stambułu. Jak już wspominaliśmy — powiada *Presse* — nie miał 14dniowy pobyt tego dyplomaty angielskiego w Wiedniu żadnego charakteru politycznego, lecz tylko cel prywatny. Między innymi miał sir *Bulwer* zamówić tu architekta, który ma budować dla niego, wile w jego posiadłościach nad Bosforem.

Jego c. k. Apost. Mość raczył wydać do król. węgierskiego kanclerza nadwornego następujące najwyższe pismo odrębne:

„Kochany hrabio *Forgach!* Doszło do Mojej wiadomości, że utworzone za staraniem ś. p. stryjeckiego dziada *Mojego*, Arcyksięcia *Józefa*, pałacyna węgierskiego, muzeum narodowe, jako też węgierski teatr narodowy w Peszcie, pomimo subwencji, jaką obadwa te instytucje pobierają od kraju, znajdują się w takim stanie, który nie odpowiada wcale przywiązywanim do nich wymaganiom.

Pragnąc obudwu tym instytucjom użyczyć wsparcia nawet aż do chwili, kiedy będzie można w drodze prawodawstwa obmyślić potrzebne na to środki, zalecam Ci, ażebyś Mi co do stanu ich i wysokości potrzebnej dla nich zapomogi przedłożył jak najapieszniej odpowiedni raport.

Ischl, 14. października 1862.

Franciszek Józef, r. w.“

Najwyższem postanowieniem z 1. b. m. raczył Jego ces. Mość rozporządzić najtłaskawiej, ażeby na przyszłość wszyscy lekarze niższej rangi, którzy służą w jakimkolwiek publicznym zakładzie lekarskim i humanitarnym w monarchii, składali przyrzeczenie miasto przysięgi, i ażeby ich służba na tem stanowisku uważana była za służbę rządową, a tem samem liczyła się podług norm istniejących dla urzędników publicznych.

Dyrekcje pocztowe otrzymały następujące rozporządzenie: Jego Mość Cesarz raczył rozporządzić najwyższem pismem odrębnym z 30. sierpnia 1862, ażeby zarząd spraw pocztowych przeszedł z dn. 1. listopada r. b. z ministerstwa finansów do ministerstwa handlu. To najwyższe rozporządzenie podaje się przeto do wiadomości c. k. dyrekcji i urzędów pocztowych.

Jak donoszą dzienniki, odbyło się wczoraj staraniem panów *Bergera* i *Rechbanera* zebranie wielu niemiecko-austriackich liberalów, dla naradzenia się nad kwestją wzięcia udziału w zgromadzeniu stronnictwa wielko-niemieckiego w Frankfurcie, na które wzywani zostali przez niezaprzeczenie prawdziwych liberalów niemieckich. Zgromadzenie, jak zapewniają, oświadczyło się przeciw wzięciu udziału w zgromadzeniu frankfurckim. Przy tej sposobności miano także uchwalić, w osobnym memoryale zapraszające na zgromadzenie znakomitości zawiadomić o tem oświadczeniu i wyłuszczyć, co jest jego przyczyną.

Sprawa względem utworzenia osobnej metropolii rumuńskiej i oddzielenia gr. orientального kościoła Rumunów od kościoła serbskiego, została teraz, jak donosi *Gazeta Hermansztadzka*, przedłożona radzie stanu.

Praga, 20. października. (Rozporządzenia pocztowe.) *Gazeta praska* donosi, że ministerium finansów wydało rozporządzenie, aby dla urzędów pocztowych w Czechach, recepty pocztowe, awizy, karty zamówienia miejsc i kwity pakunkowe miały tekst podwójny, czeski i niemiecki. Zarazem urzędy pocztowe w Czechach otrzymały polecenie, wszystkie te blankety wypełniać językiem czeskim lub niemieckim według zadania stron i tylko recepty zwrotne pisać także po niemiecku obok tekstu czeskiego. To rozporządzenie jest nowym dowodem, że rząd ma najszczerzą chęć odpowiedzieć wszelkim życzeniom względem zasady równouprawnienia.

(Posiedzenie izby deputowanych z 21. października.)

Zagaił posiedzenie prezydent Dr *Hein* o godzinie 10. zrana. Na ławie ministrów zasiedli pp. *Rechberg*, *Schmerling*, *Lasser*, *Plener* i *Messery*.

Po załatwieniu kilku spraw urlopowych odczytano izbie dwa reskrypta ministerstwa finansów, pierwszy względem wyrażonego życzenia izby co do fabryk eraryalnych, a drugie z załączeniem preliminarza podatków dochodowych w Lombardo-weneckiem Królestwie.

Pierwszym przedmiotem porządku dziennego było dalsze sprawozdanie o ustawie prasowej i noweli karnej.

Wnioski komisji mieszanej co do ustawy prasowej, jak również co do postępowania karnego w sprawach druku przyjęła izba bez debaty.

Zaś przy noweli karnej wytoczyła się znowu długa debata nad wspomnianym już kilkakrotnie artykułem V. tej noweli. *Waser* oświadcza się za kompromisem, ale tylko takim, któryby odpowia-

dał zasadzie uchwalonej w tej izbie. Przedłożył przeto wniosek, ażeby studzy publiczni i kapłani nie należeli do rzędu tych osób, za które może prokurator wytaczać proces bez ich przyczynienia się.

Herbst odrzuca ułożony w komisji mieszanej artykuł, i ostrzega przed uleganiem, którego druga strona nie odpłacała dotąd uprzejmością. Jeżeli prasa austriacka oświadczyła się zgodnie za ułożonym artykułem, to przecież nie reprezentuje ona wyłącznie wszystkich interesowanych przy tej ustawie, a powtórza żąda ona dla chwilowej dogodności tego, co by jej nadal z pewnością na zle wyszło.

Kuranda składa na rząd odpowiedzialność za to rozdwojenie, nie chce jednak, jak poprzedni nowca, odrzucać całego artykułu, lecz proponuje, ażeby przewidziane w artykule postępowanie z urzędu mogło być przedsiębrane tylko za wyraźnem przyzwoleniem eskarzonego.

Po nim przemawiał jeszcze *Wiser* przeciw wnioskowi komisji, a w końcu zabrał głos minister *Lasser*, i oświadczył, że odrzucenie tego wniosku nie byłoby wprawdzie milem ministerstwu, ale też nie mogłoby być uważane za wotum nieprzyjaźne. Przytem zwracał uwagę na liczne punkta noweli, przy których odniósł zwycięstwo zdania izby, i oświadczył się imieniem rządu stanowczo przeciw wypuszczeniu słowa: „kapłanów“ (przemijając kwestyę według sług publicznych jako podrzędna) i przeciw poprawce *Kurandy*. W końcu oznajmił jeszcze minister, że sankcja ustawy ku ochronie wolności osobistej, opóźniła się tylko z powodów zewnętrznych, i że publikacja tej ustawy zapewne wkrótce już nastąpi.

Dalsze obrady odroczone do jutra i posiedzenie zamknięto o godzinie 1 1/4 w południe.

Francya.

Paryz, 19. października. (List cesarski do p. Thouvenela. — Okólnik p. Drouin de Lhuys. — „Patrie“ o sytuacji. — „Constitutionnel“ o traktacie handlowym prusko-francuskim.)

Monitor ogłosił list cesarski do p. *Thouvenela*, w którym Cesarz oświadcza, iż w interesie polityki przez tegoż reprezentowanej, polityki zgody i pojednania, Cesarz z bolem widział się zmuszony do uwolnienia go od pełnionych dotąd obowiązków. Zapewnia go wszelako o niezmiennym swym szacunku, i kończy oświadczeniem, iż nigdy nie zapomni o usługach, które p. *Thouvenel* oddał dyplomacji francuskiej.

Monitor również ogłosił okólnik nowego ministra p. *Drouin de Lhuys* do agentów dyplomatycznych francuskich przy dworach europejskich. Okólnik ten w ogólnych zarysach skreślony kończy zapewnieniem, iż nowy minister dołoży wszelkiego starania dla zachowania przyjaznych stosunków z mocarstwami europejskimi.

Patrie zaprzecza najmocniej, ażeby w polityce francuskiej zmiana, jaka zajęć miała, Cesarz nigdy nie poprzestanie kierować wyłącznie tą polityką. Wszelkie więc załatwienie wiszących spraw wyjdzie jedynie od Cesarza, a nie od tego lub owego ministra.

Constitutionnel pisze o traktacie handlowym prusko-francuskim. Uczucie narodowości nie ma nic wspólnego z traktatem handlowym. Z dwóch rzeczy jedna: albo Austria ze stanowiska interesów swoich ekonomiczno-politycznych nie może przystąpić do traktatu między Francją a Prusami zawartego, a w takim razie żądać nie może, ażeby Prusy i cała środkowa Europa interesa swej interesom podporządkowały; albo też Austria może się godzić na taryfę cłową między Prusami a Francją ułożoną, a w takim razie znajdzie ze strony Prus i Francji wszelką gotowość do wejścia z nią w układy. Więcej jednak Austria żądać nie może, dla żadnej bowiem przyczyny nie może tamować rozwoju handlowych i przemysłowych stosunków centralnej Europy.

Włochy.

Turyń, 18. października. (Rozruchy w Toskanii. — Giornale di Roma o ślubie Jej król. wysokości księżniczki Maryi Anuncyaty neapolitańskiej.)

Dziennik florentyński *Nazione* donosi, że kompania *Bersalierów* wymaszerowała do *Campi*, gdzie wybuchły rozruchy i niepokoje. Rząd zakazał śpiewanie w teatrze hymnu *Garibaldeg*o, co spowodowało kilku burzycieli do insultowania karabinierów piemontekich na ulicach. Po kilku strzałach karabinierzy udali się do koszar i wystąpili w mocniejszych oddziałach. Rozpędzili tłumy ludu, poczem kilka indywidualiów ranionych zostało, między niemi oficer karabinierów z teatru wracający i oficer gwardyi narodowej. Na rozkaz prefekta, kompania *Bersalierów* zostanie w *Campi* aż do ukończenia śledztwa.

Giornale di Roma opisuje ślub księżniczki *Maryi Anuncyaty* neapolitańskiej, jak następuje: Akta ślubnego dopełnił Jego Eminencya kardynał *Riario Sforza*, arcybiskup neapolitański, na mocy upoważnienia papieskiego, Jego Eminencya celebrował przy ołtarzu w wielkiej sali *Delle perspective* na tę uroczystość wzniesionym.

Oblubienca nieobecny zastępował jako prokurant Jego król. wysokości hrabia *Trapani*, który z dostojną oblubienicą do ołtarza przystąpił; po odczytaniu breve papieskiego z dispensą z powodu zachodzącego pokrewieństwa Jego król. wysokości, dopełnił warunków rytuałem wyznaczonych.

Świadcami uroczystego aktu tego byli: *Monsignor Apuzzo*, arcybiskup *Sorrentu*; *monsignor Ricciardi*, arcybiskup z *Reggio*; Jego Eks. poseł austriacki przy dworze papieskim *baron Bach* i

Jego Eks. hr. Szechenyi, poseł c. k. austriacki przy najjaśniejszym królu neapolitańskim.

Jego Em. kardynał Antonelli, prefekt pałaców papieskich, asystował tej uroczystości.

Również na niej byli obecni: Jego królewska Mość Król Franciszek II. neapolitański, Jej królewska Mość Maria Teresa, królowa wdowa neapolitańska, matka dostojnej oblubienicy, Jego król. Mość król Ludwik bawarski, Ich król. wysokość książęta neapolitańscy i Jej król. wysokość hrabina Trapani. Prócz tego biskup zakrystyan papieski, monsignor Marinelli, i wielu prałatów, równie jak damy dworskie z Wiednia przybyłe, damy dworu neapolitańskiego i dwór cały neapolitański.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 13. października. (Kwestya klasztorów.)

Dzienniki tutejsze od dawna zajmują się nieprzerwanie kwestya klasztorów, i nalegają na rząd, aby konsekwentnie przeprowadził zasadę, że wszystkie publiczne zakłady obowiązane są składać rządowi rachunek ze swoich dochodów. Rząd gotów jest wprowadzić pójsę za tą radą, ale zdaje się, że kilku tu rezydujących konsulów, a mianowicie rosyjski, usiłuje przywieść do skutku transakcyę między rządem a przełożonymi klasztorów obcych, zwracając uwagę, że według zasad sprawiedliwości, administracya z rąk księcia Bibesku Brankowanu na podstawie wyroku sądowego odebrana być powinna. Przy publicznem puszczaniu w dzierżawę dóbr klasztornych w Jasach, większą część dóbr pobrali Grecy, i z pewnością byłoby pomiędzy nimi a konkurentami krajowymi przyszło do zaburzenia, gdyby policya nie była się w to wdawała. Ceny dzierżaw były tą razą trzy i cztery razy większe.

Kronika.

(Pożar.) W nocy z 18. na 19. z. m. powstał ogień z umyślnego podpalenia u wójta Ostapa H. w Szerazniowie w obwodzie czortkowskim, i zgorzało mu kilka budynków gospodarskich z całym tegorocznym plonem zboża. Sprawca nie został jeszcze wysłędzony, jednak pada podejrzenie na pewnego urlopnika we wsi.

(Uniwersytet wiedeński.) W z. mowom półroczu roku 1862 zapisało się na uniwersytet wiedeński, 2485 uczniów w półroczu zaś letniem 2039. Otrzymało stopień doktorski 19 teologów, 43 prawników, 106 medyków; 60 medyków zostało doktorami chirurgii, 5 doktorami filozofii, 5 doktorami chemii, 37 magistrami farmacyi, 6 lekarzami oczu i 2 lekarzami od zębów.

(Instytut techniczny w Wiedniu.) Powoli na politechnicznym instytucie wiedeńskim zaczyna na wzór politechniki w Karlsruhe wchodzić w życie system wydziałów. Budowę maszyn wykłada teraz nowo mianowany profesor Marin w dwóch kursach, a tak mechanika jest teraz podzielona na 3 kursa, podczas gdy roku zeszłego wykładano ją w jednym kursie. Tym sposobem powstał osobny wydział dla inżynierów mechaników. Zapewniają także, że oddzielenie katedry architektury cywilnej od katedry budownictwa wodnego na instytucie politechnicznym wiedeńskim zostało już przyzwolone, przeto powstanie kompletny wydział architektry.

(Przestępstwa ukarane.) „Sieh. Bote“ donosi z Maros Vasarhely z 14. b. m.: Kilku znanych kłótników udało się przedwczoraj wieczorem do Hidvög ówierć mili od miasta oddalonego, i chcieli tamże dopuścić się gwałtu na izraelicie powszechnie poważanym. Chrześcijańscy mieszkańcy wsi wspomnianej popiechali zagrażać nemi na pomoc, pobili tych co go zasłzi, i zawezwali z miasta patrol żandarmeryi. Nim ten nadzedł, udało się złoczyńcom umknąć, jednakowoż poznano ich wczoraj po ścieżkach na twarzach, aresztowano i odstawiono do gmachu preforyalnego. Tegóż samego dnia niezbożna ręka podłożyła ogień w gmachu gimnazjum rzymsko katolickiego, w którym mieszka także kilka osób prywatnych, a nieco później także i w innym demu. Szczęściem zły zamiar zawczasem odkryto i temuż zapobieżono.

(Strój kobiet tureckich.) Do „Triester Ztg.“ donoszą z Konstantynopola pod d. 11. b. m., że wydane niedawno dla kobiet przepisy względem ubrania, są teraz na wielkie zmartwienie piękności tureckich z całą surowością przestrzegane. Jedwab, aksamił, atlas i wszystkie kolory jasne, w których kobiety na wschodzie tak bardzo się kochają, zostały na feradze czyli płaszcze dość niezgrabnego kroju zupełnie zabronione, i tylko czarne, brązowe, ciemne i ciemno zielone kolory są dozwolone. Jaszczaki, to jest zasłony tureckie muszą w ten sposób kolo twarzy owinięte i tak być gęste, aby oprócz oczów, nie więcej nic było widać. Strażnicy, kawasowie i żołnierze, mają polecenie czuwać nad wykonaniem tych rozporządzeń, a osoby, które przeciwko nim wykarczają będą pod strażą odesłane do demu, z poleceniem aby przykładną karę otrzymali. Zdarza się też często, że żandarm na publicznej drodze drze w kawałki zakazany ubiór. Damy tureckie zaczęły na wzór europejskich ubierać się i fryzować, czego oczywiście jako w haremach zamknięte nie czyniły ani dla ciekawych, ani dla kochanków, lecz dla przypodobania się mężom lub ojeom.

Ala odtąd już moda wygnana na zawsze. Suknie muszą mieć starodawny krój turecki, paznokcie muszą być na czerwono, zęby na czarno pomalowane, a włosy z przodu ucięte. Grubianscy kawasowie i żołnierze nie czytają na to wprowadzić, lecz stare niewiasty w służbie rządowej będące, szpiegują pilnie, a gdy odkryją cośkolwiek przeciwnego ustawie, pan domu stawać musi dla wyłłmaczenia się, i za tolerancyę traci łaskę sultańską i płaci grzywny. Można wyobrazić sobie powszechne narzekanie. Wszystkie tureczki są przejęte gniewem, którego wgruncie rzeczy nie można im brać za złe. Nie jedna wola ironicznie: gdyby nasz prorok był kobietą, pewnie inne zakony byłby sobie z nieba wyprosił.

(Nieurodzaja w Bessarabii.) Korespondencye z Bessarabii pamieszczone w dziennikach petersburskich, a datowane w pierwszych dniach września, donoszą, że Bessarabia, a mianowicie część jej od Kiszynewa do Chocima i Nowosieliicy przedstawia widok dość smutny. Susza dwumiesięczna, przy upałach nadzwyczajnych, zniszczyła prawie zupełnie bogatą roślinność tego kraju. Winograd da zaledwie trzecią część tego, czego się spodziewano w czerwcu i w początku lipca. Najważniejszym jednak jest nieurodzaj kukurudzy, jako głównego środka do wyżywnia mieszkańców. Ale nie dość na tem szarańcza przybyła z Moldawii i gubernii Chersońskiej spuściła prawie cały powiat orgiejewski (przed 23. sierpnia); szczęście tylko, że nie wszystkie powiaty doznały jednakowej klęski skutkiem suszy i szarańczy. W powiatach sarłskim, jasskim i chocimekim urodzaj ziób jest średni, a miejscami nawet bardzo dobry. Trawy wszędzie mało, z wyjątkiem miejsc w łaci obfitujących, mianowicie w dolinie Prutu. — Plantacya tytoniu zaczyna się obecnie szerzyć coraz bardziej w Bessarabii.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Złoczów. Ceny przeciętne zboża i innych artykułów w II. połowie września 1862 na targach w obwodzie złoczowskim.

Złoczów	Fusk		Radziechów		Sasów		Zalotce		Zhorów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
w waluty austriackiej										
Mec pszenicy	3	78	3	60	3	80	3	75	3	50
„ żyta	2	52	2	21	2	30	2	50	2	2
„ jęczmienia	2	30	1	81	2	25	2	30	2	2
„ owsa	1	47	1	51	1	20	1	20	1	40
„ hreczki	2	84	2	22	2	30	2	50	2	2
„ kukurudzy							3	50		
„ ziemniaków		80	1	20	1			80		80
Cetnar siana		94		90	1			90		80
„ wełny						30				
„ nasienia koniecu										
Sąg drzewa twardego	5	60	9	70	5		4	7	55	7
„ „ miękkiego	4	50	7	80			2	50	5	27
Funt mięsa wołowego		14		14		13		14		14
Mas okowity		72		56		70		40		36

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 24. października. Jego Excelencya e. k. Namiestnik naszego kraju koronnego, fml. hrabia Mensdorff-Pouilly, powrócił wczoraj wieczorem po dłuższej niebytności do stolicy kraju.

Podług doniesienia dzisiejszych dzienników wiedeńskich, przybył Najj. Pan jeszcze 21go wieczorem z powrotem z Mauterndorfu do Wiednia. Prócz tej niema dziś żadnych innych wiadomości z najwyższego dworu, który ponajwiększej części znajduje się teraz w Wenecyi na uroczystości zaślubin Arcyksięcia Karola Ludwika. Gazeta wenecka przynosi już niektóre szczegóły tej uroczystości i oznajmia zarazem, że dostojni nowożeńcy po niejakiem czasie zjadą na powrót do Wenecyi.

Przedwczoraj miały posiedzenie obie izby rady państwa. W izbie panów przyjęte zostały ostatecznie bez zmiany: ustawa względem zaprowadzenia niemieckiego kodexu handlowego i ustawa o lennictwach; na następnem posiedzeniu, które miało się odbyć wczoraj, zapowiedziana była ustawa prasowa. Izba deputowanych obradowała dalej nad artykułem V. noweli karnej, i uchwalono ten artykuł przy imiennem głosowaniu 75 głosami przeciw 64 podług wniosku komisji mieszanej z obu izb, to jest zgodnie z wnioskiem izby wyższej. — Z wydziału finansowego na rok 1862 donosi *Fremdenblatt*, że przedwczorajsze posiedzenie jego było bardzo burzliwe z powodu zażądanej teraz dodatkowego kredytu w sumie 3 milionów na potrzeby marynarki. Wydział nie chciał go potwierdzić, lecz postanowił wziąć go jeszcze raz pod rozważenie i powtórnie zdać sprawę o nim.

Dzienniki berlińskie utrzymują, że rząd przygotowuje zmiany ustawy wyborczej motywując potrzebę jej adresami stronnictwa konserwatywnego. Skutkiem tego obiegają pogłoski, jakoby sejm miał być zwołany dopiero w marcu, czemu jednak zaprzecza *Kreuzzeitung* chociaż sama pisze o tem z wielką wątpliwością, że podług jej przypuszczenia nastąpi zwołanie sejmu w połowie stycznia. Zawsze więc nie byłoby to podług przyrzeczenia gabinetu, że budżet jeżeli nieuchwalony, to przynajmniej przedstawionym będzie przed rozpoczęciem roku, na który jest przeznaczony.

Dzienniki warszawskie z 21. b. m. doszły nas dopiero dzisiaj, ale nie zawierają nic uwagi godnego. Urzędowy organ rosyjski *Poczta północna* ogłasza już projekta reform, które mają nastąpić w Rosyi, a między innymi podaje także w treści projekt instytucji prowincjonalnych, które mają być nadane narodowi rosyjskiemu. Prócz tego mamy jeszcze dziś telegram z **Petersburga** z 21. października. Podług niego wydał minister finansów okólnik z oznajmieniem, że ponieważ projekt ustawy względem reformy podatku handlowego został już przedłożony radzie państwa, wyszedł ukaz cesarski, ażeby teraźniejszy podatek handlowy pobierany był tylko za pierwszą połowę roku 1863.

Dr. Riboli, jeden z najstarszych przyjaciół Garibaldeggo oświadcza, że stan zdrowia wznica w nim wielką obawę. Skronie jego miały się pozapadać, ręce schudły, cera pozółkła; przytem nastąpiło powszechne osłabienie, puchlina posunęła się aż do kolan, i rana nie goi się wcale. Zdaniem tego lekarza więc będzie musiała nastąpić koniecznie energiczna kuracja.

Duński dziennik *Faedrelandet* potwierdza, że angielski minister spraw zagranicznych lord Russell wyprawił depeszę do rządu duńskiego, w której dla załatwienia duńsko-niemieckiego sporu zaleca Danii między innymi znieść powszechną konstytucyjną państwa z 2. października 1855 także w Szlezewiku. — Słabość następcy tronu duńskiego, księcia Ferdynanda, miała pogorzyć się tak dalece, że nie ma już nadziei ratunku. Po jego zgonie przeszłoby następstwo tronu na księcia Krystyana.

Najświeższa poczta.

Wenecya, 22. października. Wczoraj o godzinie 5. po południu odbyła się uroczystość zaślubienia Jego ces. Wysokości Arcyksięcia Karola Ludwika z Jej ces. Wysokością arcyksiężną Maryą Annuncyją według ustanowionego ceremoniału w kaplicy c. k. pałacu.

Belgrad, 22. października. Wczoraj odszedł ztąd ostatni transport Turków do Widdinu. Z Sokola nadeszły wiadomości, że ludność turecka nie chce zastosować się do rozkazu względem wydalenia się.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. października.

Hotel George: PP. Ks. Soutzo Jerzy, z Mołdawii. — Hr. Potocki Szcz., z Polski. — Jasiński Józef, z Zabłotowa. — Gołaszewski Leon, z Targowiska. Hotel europejski: Rubczyński Alf, z Stanina. — Truskolawski Leon, z Streptowa. — Dworzak Jan, z Niawszyna. — Skarzyński Wł., z Suszycy. — Lewartowski Apol., z Zimnej wody. — Berezowski Hen., z Wodnik.

Hotel Langa: Ks. Holstein Wilh., c. k. feldmarszałek-porucznik. Hotel angielski: Spending Józef, c. k. prezes sądu obwodow., z Czerniowic. — Zachariasiewicz Mik., z Lipowic. — Łopuszański Bolesł., z Czyżek. — Łucki Adam, z Sarn. — Zakrzewski Jak., z Drohobyca. Hotel krakowski: Hr. Humnicki Wład., z Rozpuścia. — Stecher Jan, z Podmanasterzyk.

Zjazd Krynickiego: Tokarski Teod., z Polski. Zjazd Leszczyńskiego: Bohdanowicz Grzegorz, z Osielec. Do domu nr. 92 1/2: Młocki Franciszek i Węgliński Stan., z Polski.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. października.

PP. Załuski Kaj., do Rzeplina. — Hr. Humnicki Wł., do Rozpuścia. — Łodyski Stan., do Nahorzec. — Rożyński Alex., radca państwa, do Warszawy. — Younga Wład., do Miększa. — Wiśniowski Alojzy, do Majdanu. — Jakubens Jak., do Mołdawii. — Hr. Drohojewski Józ., do Balic. — Hr. Drohojewski Szw., do Polski. — Burowski Mac., do Hurki. — Działowski Leon, do Poznania. — Popescou Konst., do Jas. — Pawlikowski Miecz., do Medyki. — Hr. Rusocki Józ., do Lipnicy dolnej. — Krokowski Alex., — Sobański Alex., — Sarnecki Nap. i Buszczyński Szcz., na Podole. — Jastrzebski Hon., do Białej. — Kutrkiewicz Lud. i Jaroszyński Zyg., do Rosji. — Wiktor Tad., do Swirza. — Matkowski Jan, do Weidzirza. — Sufczyński Kaj., do Oaszczowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 22. października 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	32 1/2	+ 5.4	87.3	zachodni	sl.
2. god. po poł.	325.16	+ 7.2	79.2	"	"
10. god. wiecz.	325.84	+ 6.0	82.5	"	"

Wnocy deszcz 6...25.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „Kabalarka“, dramat w 5 aktach z prologiem z francuskiego.

Jutro opera niemiecka: „La Traviata.“

Kurs lwowski.

Dnia 23. października.

	gotówka		towarem	
	zl.	e.	zl.	e.
Dukat holenderski	5	72	5	79
Dukat cesarski	5	77	5	83
Półimperyal zł. rosyjski	9	91	10	6
Rubel srebrny rosyjski	1	90	1	93
Talar pruski	1	81	1	83
Polaki kurant i pięciozłotówka	-	-	-	-
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.	79	75	80	50
Galic. m. k. za 100 zł.	83	75	84	50
Galic. obligacje indemnizacyjne bez kuponów	71	35	72	03
5% Pożyczka narodowa	81	58	82	43
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	236	75	228	-

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 23. października.

	Instytut		Za kupon wypada
	kupuje	sprzedaje	
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	80	80	1 24%
Dawne " " 100 " "	84	84	1 30%

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 23. października.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 ztr. 82.16 Metaliki po 5% za 100 zł. 71 15. po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 780.; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 227.; niż-zo-aust. towarystwa eskontowego —.
Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.
Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —.
Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 fantów szterl. 121 60 Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.
Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.80 dukaty ces. pełnej wagi — korony —. półkorony —. Srebro 121.—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. października.

1. Dług publiczny.		2. Stan oblig. domestykaln.	
A. Państwa.	pien. towar.		
W austr. wal. po 5%	66.— 66 20	po 3% za 100 zł.	16.— 17.—
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.20 82 20	" 2 1/2% za 100 zł.	14.— 15.—
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82 15 82 28	" 2 1/4% za 100 zł.	12.— 13.—
Z r. 1851, ser. B. po 5%	- - - - -	" 2% za 100 zł.	11.— 12.—
Metaliki po 5%	71.15 71 25	" 1 3/4% za 100 zł.	10.— 11.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 4 1/2%	71 30 71 50	3. Akcyje.	
dtto. " 4 1/4%	62 25 62 50	Banku nar.	785 — 787.—
dtto. " 4%	55.— 55 50	Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	224 30 224 50
dtto. " 3 1/2%	41 25 41 75	Niż.-aust. tow. eskont. po 500 zł.	620 — 625 —
dtto. " 3%	35 50 36 50	Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1935.— 1937.—
dtto. " 2 1/2%	14 10 14 25	Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	241 50 242.—
Przez. do wylos. z r. 1839	135.— 135 50	Kol. C. s. i. L. bioty po 200 zł.	154 — 154 50
" 1854	90.25 90.75	Polud.-póln.-niem. kolei km. po 200 zł. m. k.	125 25 125.75
" 1860	89.25 89 40	kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.— 147.—
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 160 zł.	91 — 91 50	Polud. kolei państw. lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty	276 — 277.—
Renty Como p. 42 lir. aus.	17 75 18 —	Kol. kar. Lun. po 200 zł. m. k. konw.	227 — 227.50
Wylos. obl. dawn. dlugu państ.	62 — 62 50	Kol. Preszb. Tyrn. l. emit. po 200 zł. m. k.	40.— 42.—
" 4 1/2%	54 75 55 —	dtto. II. emit. po 200 zł. m. k.	— 98.—
" 4%	48.— 49.—	Kolej Bnstehradzka po 500 zł. m. k.	685.— 687.—
" 3 1/2%	44.— 45.—		
" 3%	36.— 38.—		
Przez. do los. obl. daw. dlugu państ. z proc. w kraju	67 50 67 50		
" 4 1/2%	62 — 62 50		
" 4%	54 75 55.—		
" 3 1/2%	48.— 49.—		
" 3%	36.— 38.—		
dtto. z proc. nt. za granicą	86.50 86.—		
" 4 1/2%	85.— 85.—		
" 4%	88.— 89.—		
" 3 1/2%	87.— 88.—		
" 3%	85.— 86.—		
dtto. z proc. nt. z granicą	86.— 86.50		
" 4 1/2%	88.— 89.—		
" 4%	87.— 88.—		
" 3 1/2%	85.— 86.—		
" 3%	86.— 86.50		

B. Krajów i prowincyj.		4. Obligacje z prawem pierwszeństwa.	
Niższej Austrii <th>86.50 86.—</th> <th>Kolej Elzbiety po 5% za 100 zł. m. k.</th> <th>97 50 98.—</th>	86.50 86.—	Kolej Elzbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 50 98.—
Wyż. Aust. i Salb.	85.— 85.—	detto detto w srebrze	101.50 101.75
Czech	86.— 86.50	Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	134.— 134 50
Marawii	88.— 89.—	Kol. lomb. wen. po 500 fr.	128 50 129.—
Szląska	87.— 88.—	Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.— 93.—
Styryi	85.— 85.—	Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.— 89.—
Tyrolu	85.— 86.—	Kol. Gloggn. po 100 zł. m. k.	81.50 82.—
Kar., Krainy, i Wyb.	86.— 86.50	Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92 50 93.—
Węgier	71 50 72.25	Lloyda za 100 zł.	91.— 92.—

C. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		Kurs złota.	
Kolej Elzbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 50 98.—	pien.	towar.
detto detto w srebrze	101.50 101.75	Dukaty ces. men.	5.83 5.85
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	134.— 134 50	dtto. pełnej wagi	5.83 5.85
Kol. lomb. wen. po 500 fr.	128 50 129.—	Korona	16.75 16.80
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.— 93.—	20frankówka	9 75 9 77
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.— 89.—	Rosyjski impery	10.02 10.05
Kol. Gloggn. po 100 zł. m. k.	81.50 82.—	Talar związkowy	1.81 1/2 1.82
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92 50 93.—	Srebro	121.— 121.50
Lloyda za 100 zł.	91.— 92.—	Kurs korony w c. k. kasach	13 zł. 50.

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		6. Losy.	
Kolej Elzbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 50 98.—	Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	129 40 129 60
detto detto w srebrze	101.50 101.75		
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	134.— 134 50		
Kol. lomb. wen. po 500 fr.	128 50 129.—		
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.— 93.—		
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.— 89.—		
Kol. Gloggn. po 100 zł. m. k.	81.50 82.—		
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92 50 93.—		
Lloyda za 100 zł.	91.— 92.—		